

paa at begrunde nogen Fortrinsret, men paa at forhindre Debitor fra frivillig at foretage Noget til Skade for dem, der have erhvervet Dom eller Forlig. Opgivelsen af et Bo til Fallitbehandling maa imidlertid ikke henregnes til en saadan frivillig Handling fra Debtors Side; thi det er endog en tvungen Handling, og Vedkommende kan undertiden straffes, hvis han ikke gjør et saadant Skridt. Det er ligeledes udhævet af den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgfreds (Hage), at med Hensyn til Arrest-Forretningen har man allerede nu Noget, som vil kunne fillles ved Siden af det, som det oprindelige Forslag gik ud paa at indføre med Hensyn til Domme og Forlig. Men ikke desto mindre er det Tilfældet, at der viser sig forunderlige Modsigelser, naar man vilde ganske ophæve den Fortrinsret, som Domme og Forlig have havt med Hensyn til Fallitboer, og lade den bestaae udenfor dem, idet nemlig den Handling, at Debitor overgiver sit Bo til Skifterettens Behandling, da paa en ganske besynderlig Maade vilde gride ind i Forholdet imellem ham og hans tidligere Creditor, saa at den, der med Hensyn til sin Fordring for var godt stillet, nu vilde gaae nedad, og den, der var flettere stillet, vilde rykke op i en bedre Klasse. Disse Modsigelser bleve meget stærkt fremhævede i Udvalget, og da jeg maatte erkjende, at de fandt Sted, og at det var rigtigere at søge dem hævede, ved at tage den hele Gjenstand om Domme og Forlig ogsaa udenfor Fallitboer under Overveielse, saa fandt jeg, at der var saadanne Betæneligheder tilstede, at jeg troede at burde vige tilbage for dem, og hellere slutte mig til det Forslag, som vandt Fleertallet for sig i Udvalget, og hvorved der allerede stier et væsentligt Brud paa den, som jeg mener, ikke tilstrækkeligt begrundede Fortrinsret, der hidtil har tilkommet Forlig og Domme. Idet jeg vilde ønske, at den høitærede Justitsminister vilde have sin Opmærksomhed henvendt paa, at disse Retshandlingers Thinglæsning i det Hele taget have en vis indgribende Indflydelse paa vore Creditforhold, maa jeg overhovedet bemærke, at der med Hensyn til det hele Creditvæsen og navnlig Thinglæsningssystemet er saa meget, der kunde ønskes ordnet, at den

høitærede Justitsminister vistnok vilde indlægge sig en stor Fortjeneste af vort hele Retsvæsen, hvis han vilde gjøre det til Gjenstand for en Undersøgelse, og bidrage Sit til, at der fremkom et Lovforslag til en Forbedring i denne Retning. Jeg skal ogsaa berøre en anden Virkning af Forlig og Domme, som har en meget uheldig Indflydelse paa vor Retsforfatning. Det er nemlig ved en for nogen Tid siden afsagt Landsoverrettsdom blevet antaget, at thingslæste Domme og Forlig ogsaa ere til Hinder for Transporter af Gjældsbreve; derved ophører al Sikkerhed i Handel og Wandel, med Hensyn til Afsetning og Pantfætning af Gjældsbreve. Saadanne flere Punkter er der, som egne sig til Undersøgelse og Behandling, og, da det er saa, har jeg troet, at der vilde være meget udrettet ved Fleertallets Forslag og har derfor indskrænket mig til at følge det. Af den Grund maa jeg ønske, at det maa blive vedtaget, og at det Forslag, som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti) har stillet om, at en Bestemmelse om disse Forhold ganske skulde udgaae, maatte blive forkastet. Heller ikke kan jeg finde, at der er Anledning til at gjøre Forskjel imellem Domme og Forlig. Det er meget betænkeligt at gjøre det til Pligt for den, der har opnaaet Anerkjendelse af sin Fordring ved Forlig, at skulle søge Dom, blot fordi han derved opnaaede en bedre Stilling, man maa tværtimod gjøre Alt for, at Forlig kunne være ligesaa kraftige som Domme, fordi de i mange Henseender have Fortrin for dem.

Med Hensyn til § 12 skal jeg bemærke, at jeg endnu ikke er bleven overbevist om, at der kunde være den mindste Uretfærdighed i, at man strax erklærede andre Fordringer end Haandskriftskrav for lige berettigede med disse. Men det gik hermed, som med § 1, at der i Udvalget reiste sig en Deel Modstand derimod, og da nu det Vigtigste for mig er, at denne ubillige Bestemmelse kunde blive ophævet, saa kunde jeg ikke lægge megen Vægt paa, om der skulde hengaae tre Maanedes, inden den traadte i Kraft; derimod kan jeg ikke nægte, at det forekommer mig, at et Aar vilde være en altfor lang Tid at opsætte Indtrædelsen af det